

MATONDO, NZA

Mono lungisi nsuka za nsimbulu yayi na mbandu yina mono lungisaka bisika biayingi mu luzingu lwame — ka na kulanda karta ya lulunga ko, kansi na kulanda nsinga. Vava mono yantikaka nzila yayi, mono kakalaka ve ketunga nsimbu. Mono katombaka kaka kubakisa mpo na nki bantu bankaka kezingilanga na kati kyeto, mpo na nki mpasi zankaka kekituka malongi, mpo na nki ntangu kenata bima biayingi kansi ka byawonso ko.

Na kuviokila mvu mono bakisaka nde BANTU BASIALA kabutukanga ve na dimarke, na kompani, nkutu na dibundu. Yandi kebutukanga na ngyuvu mosi: buevi luzingu lulenda sabuka bilumbu, minsi, bikalulu ye bantu kondwa kuvidisa kibeni kyandi mosi? Mono kabakaka ve mvutu na bilenda. Mono bakaka yau na kinduku — kadi kadi mosi ko kekutungaka yandi mosi, kadi mosi ko kekula yandi mosi, kadi mosi ko kekivukisa yandi mosi.

Kulungana vava, mono zolele zabikisa kimvuka kya kimonika ve na nima ya konso nzila: nkaka ame, tata ame, mama ame, mpo na kina bo bakabudi kondwa lomba kusonga; bakento bamonene ntete kuluta mono kina kesalama; bisadi, baklienti, banzenzi bawonso, na nzila zaswaswana, balongaka mono kima; minsi miayibusaka mono nde nza kena nene kuluta lukwikizu lweto.

Kisalu kyayi kinatanga nkumbu ame. Kansi kena ve kya mono mosi. Kena mpe kya bawonso bana, na luzabu to kondwa luzabu, basisaka kimbanga na nzila. Vo na mikanda myayi ngeye mbakidi kima kina kena kyaku, buna disolo diadi kena diaka ve dya mono mosi. Dyakituka mpe fioti dyaku. Yayi ye kuma kina mono kemanisa ve na lukumbu. Mono kemanisa na matondo.

Ferdinando Frega
Gillette Man